

KL's forebyggelsespris 2025

- Samarbejde mellem kommune og civilsamfund for flere fællesskaber

KL

Vinder
af KL's forebyggelsespris
2025

Guldborgsund Kommune.

Åbne mødesteder

Med initiativet Åbne Mødesteder har Guldborgsund Kommune skabt rammerne for, at seniorer (65+) kan indgå i inkluderende fællesskaber og deltage i sundhedsfremmende aktiviteter tæt på deres eget nærområde. Indsatsen lægger op til, at borgerne selv er medskabere af aktiviteterne og fællesskaberne – og herigennem får mulighed for at bringe egne evner og erfaringer i spil. Det styrker ikke blot det lokale engagement, men bidrager også til øget trivsel og sundhed for både deltagerne selv og andre i lokalsamfundet.

[Læs mere om indsatsen på kommunens egen hjemmeside](#)

GULDBORGSUND

Formål

Åbne mødesteder har til formål at skabe rammerne for, at der med lokale frivillige ressourcer kan afprøves og skabes aktiviteter, der bidrager til tryghed, oplevelsen af tillid, tilhørsforhold og fællesskaber for seniorer. Alt sammen for at fremme fysisk, social og mental sundhed hos disse.

Om indsatsen

Åbne Mødesteder er en fællesbetegnelse for en række fysiske mødesteder rundt omkring i Guldborgsund Kommunes lokalsamfund samt for de mange forskellige aktiviteter og fællesskaber, der her tilbydes seniorer. Indsatsen er udviklet i tæt samspil mellem lokale aktører i civilsamfundet – herunder foreninger og frivillige og kommunens frivillighedskonsulenter.

Udviklingen af mødestederne tog sin begyndelse i et aktionslæringsforløb under navnet Lokal Bærekraft. Metoden bygger på en fællesskabende tilgang, hvor formålet er at skabe værdi og velfærd med udgangspunkt i de lokale ressourcer og kvaliteter, der allerede findes i området. Gennem dialog og samarbejde bringes det lokale liv i spil og får mulighed for at vokse og udvikle sig.

I dag er der etableret Åbne Mødesteder og aktiviteter i blandt andet Nykøbing F, Sundby, Stubbekøbing, Væggerløse, Idestrup, Gedser, Nørre Alslev, Guldborg, Sakskøbing og Nysted. Hvert mødested tager form efter de lokale forhold, behov og ressourcer – og derfor ser både samarbejder og aktiviteter forskelligt ud fra sted til sted.

Resultater

Arbejdet med Åbne Mødesteder har været i gang i cirka 2,5 år og blev i august 2024 evalueret. På evalueringens tidspunkt var der i gennemsnit 300-500 brugere om ugen på de Åbne Mødesteder.

Evalueringen viser samlet set at:

- Åbne Mødesteder lykkes med at tiltrække ældre brugere i forskellige livsomstændigheder, herunder både socialt sårbare og ressourcestærke. Bredden i brugersammensætning skaber gode forudsætninger for initiativets sociale bæredygtighed.
- Åbne Mødesteder er godt for trivsel og helbred. Brugere oplever et løft i trivsel og selv vurderet helbred efter at have deltaget i Åbne Mødesteders aktiviteter.
- Deltagelse i Åbne Mødesteder gavner i særlig grad trivsel blandt ældre i sårbare livsomstændigheder, herunder ældre med mindre godt helbred, og ældre som bor alene. Ældre mænd oplever desuden et særligt højt trivselsløft.
- Åbne Mødesteder giver adgang til fællesskaber og lokale tilbud, og brugerne af Åbne Mødesteder oplever generelt at have medindflydelse på aktiviteterne.

Dommerpanelets vurdering

Dommerpanelet lagde vægt på:

- 1) at kommunen indtager en ny, faciliterende rolle med fokus på lokale ressourcer og samarbejde
- 2) indsatsen bygger på frivillighed og medejerskab i nærmiljøet og styrker fællesskabet
- 3) der anvendes en systematisk, evidensbaseret tilgang, som fremmer bæredygtig udvikling og læring
- 4) indsatsen kan let udbredes til andre kommuner.

Kontaktperson

Simon Laurids Severin Vedel Pedersen,
Konstitueret leder af Folkesundhed,
Guldborgsund Kommune

Mail: silp@guldborgsund.dk

Finalist 2025

Viborg Kommune

Sunde Sammen

Med indsatsen 'Sunde Sammen' bidrager Viborg Kommune til at styrke borgernes trivsel og den lokale sammenhængskraft gennem en række forebyggende indsatser, der er koordineret på tværs af politik-områder, fagområder og civilsamfundet. Indsatsen er vedtaget af Social- og Sundhedsudvalget og Byrådet i Viborg Kommune.

[Læs mere om indsatsen på kommunens egen hjemmeside](#)

Formål

Indsatsens formål er at gøre det nemmere for borgerne at leve sundt i hverdagen – uden nødvendigvis selv at skulle opsøge specifikke sundhedstilbud. Fokus er rettet mod fem centrale temaer: overvægt, fysisk aktivitet, mental sundhed, kroniske sygdomme/multisygdom samt rygning og nikotin. Temaerne er udvalgt på baggrund af data fra undersøgelserne Sundhedsprofilen – Hvordan har du det? 2021, Danmark i bevægelse og Foranalyse til kvalitetsrapport i Børn og Unge.

VIBORG
KOMMUNE

Om indsatsen

Indenfor de fem temaer er der identificeret 14 indsatser, hvoraf syv har særligt fokus på inkluderende fællesskaber i samarbejde med civilsamfundet. De syv indsatser er:

1. Fritidsvejledning – flere i fællesskaber:

Viser børn og voksne vej til sunde, aktive fællesskaber og forebygger risikoadfærd. Gennemføres i samarbejde med lokale foreninger.

2. Kultur og sundhed - fællesskabsbuffet:

Styrker mental sundhed og trivsel gennem kulturelle oplevelser og fællesskab. Fastholdes via netværksgruppen Kulturtækeden i samarbejde med De Frivilliges Hus – Stationen.

3. Krav til byplanlægning og mobilitet i Viborg Kommune skal fremme fysisk aktivitet:

Skaber rammer for mere fysisk aktivitet i hverdagen gennem krav til byudvikling og mobilitet. Udvikles i samarbejde med lokale bygherrer.

4. Lær at tackle til flere målgrupper: Selvhjælpekursus på 6-7 uger for borgere med mentale udfordringer. Kurserne ledes af frivillige instruktører, og deltagerne kan fortsætte i netværksgrupper efter forløbet.

5. Røg- og nikotinfrie miljøer udendørs: Reducerer synlighed og normalisering af rygning i offentlige rum som idrætsfaciliteter og legepladser. Gennemføres med Viborg Idrætsråd og Kulturelt Samråd.

6. Udbredelse af 'Danmarks motionsuge – Viborg Kommune i bevægelse':

Benytter kampagnen "Danmarks Motionsuge – Viborg Kommune i bevægelse" til at få borgere til at bevæge og engagere sig i foreninger og fællesskaber. Foregår i samarbejde med bl.a. Viborg Idrætsråd.

7. Samtaler og fællesskab – samtalesaloner:

Styrker mental sundhed og oplevelsen af fællesskab gennem samtaleformater, gennemføres i samarbejde med Boligselskabernes Fællessekretariat.

Resultater

Indsatsen Sunde Sammen har samlet set styrket borgerne i Viborg Kommunes mulighed for at træffe sunde valg i hverdagen – uden nødvendigvis at skulle opsøge specifikke sundhedstilbud.

De 14 indsatser har på forskellig vis bidraget til dette resultat. Eksempelvis har samarbejdet om fritidsvejledning ført til, at flere borgere i kommunen vurderer deres helbred som fremragende eller vældig godt, samt en øget andel med høj trivsel ifølge WHO-5-indekset – hvilket tyder på lavere risiko for stress og depression.

Dommerpanelets vurdering

Dommerpanelet lagde vægt på:

- 1) at det er en bred og gennemarbejdet indsats med fokus på at inkludere sårbare borgere i meningsfulde fællesskaber
- 2) indsatsen bygger på en helhedsorienteret strategi med fokus på forebyggelse, civilsamfundssamarbejde og tværgående kommunalt samarbejde
- 3) brugen af evidensbaserede metoder, frivillige og nye indsatsområder som byplanlægning og kultur.

Kontaktperson

Kristine Stange,
Sundhedschef,
Viborg Kommune

Mail: ksta@viborg.dk

Finalist 2025

Roskilde Kommune

Mandefællesskaber

Roskilde Kommunes Mandefællesskaber bidrager til at opspore sårbare mænd og guide dem ind i et Mandefællesskab. Indsatsen tackler dermed en kompleks samfundsmæssig problemstilling, idet mange ældre mænd i sårbare livssituationer har svært ved at vise sårbarhed og skabe nære relationer til andre.

[Læs mere om indsatsen på kommunens egen hjemmeside](#)

**ROSKILDE
KOMMUNE**

Formål

Indsatsen har til formål at skabe rammer for, at ældre mænd i sårbare livssituationer kan mødes lokalt og danne varige relationer. Indsatsen er udviklet i samarbejde mellem Ældresagen, Roskilde Kommune og Røde Kors Roskilde og drives i dag af Røde Kors i tæt samspil med kommunen.

Om indsatsen

Et Mandefællesskab består af 5-8 mænd, som efter fire opstartsmøder med guidet støtte fortsætter med at mødes selvstændigt hver 14. dag i 2-3 timer – enten til samtaler eller fælles aktiviteter. For at bevare fortroligheden er fællesskaberne semilukkede.

I Mandefællesskaberne har mændene et fast samtaleemne, der hedder "Hvad er der sket i dit liv siden sidst". Det gør, at mændene følger med i hinandens liv og forbinder sig til hinanden i et fællesskab, hvor der er rum til at fortælle om glæder og

sorger. Derved bliver mændene hinandens livsvidner og nærmeste netværk. Mændene støtter og hjælper hinanden. Hvis en mand fra fællesskabet bliver indlagt, kan de andre mænd hente ham og køre ham hjem fra sygehus og hjælpe med indkøb.

I udviklingen af Mandefællesskaberne bidrager Roskilde Kommune og Røde Kors med hver deres styrker. Røde Kors står for driften af Mandefællesskaberne, nedsætter en aktivitetsledelse bestående af tre mænd og stiller lokaler til rådighed. Roskilde Kommune leverer lønnet arbejdskraft, sundhedsfaglig ekspertise og opsporer mænd i sårbare livssituationer gennem de Forebyggende Hjemmebesøg. Målgruppen omfatter mænd, der fx har mistet ægtefælle, oplever et tomrum efter arbejdslivet eller har et lille netværk.

Resultater

Der er siden indsatsens begyndelse i 2017 etableret 21 lokale, varige og selvstyrende Mandefællesskaber med 114 mænd, og i dag er 17 Mandefællesskaber stadig aktive. Der er 12 almindelige Mandefællesskaber, to Mad-Mandefællesskaber, to Læse-Mandefællesskaber, samt en "Tirsdags-gruppe", som er et åbent natur og garagefællesskab, hvor alle er velkomne, og hvor man bl.a. kører ture med plejehjemsbeboere i golfvogne.

En spørgeskemaundersøgelse fra Roskilde Kommune viser, at ensomhed er mindre udbredt blandt de mænd, der har været i Mandefællesskab i længst tid. Varighed i Mandefællesskab:

- < 1 år: 39% af mændene viser tegn på ensomhed
- 1-2 år: 20% af mændene viser tegn på ensomhed
- 2-3 år: 9% af mændene viser tegn på ensomhed

Undersøgelsen viser desuden, at mændene forbliver i Mandefællesskaberne, og at de oplever det værdifuldt at få nye venner. Samlet set tyder resultaterne derfor på, at Mandefællesskaberne styrker mændenes mentale trivsel i bred forstand.

Dommerpanelets vurdering

Dommerpanelet lagde vægt på:

- 1) at initiativet målretter sig ældre mænd i sårbare livssituationer, hvor ensomhed og mistrivsel er udbredt
- 2) den tager udgangspunkt i mændenes præmisser og kobler lokale ressourcer som kirker og biblioteker med civilsamfund og kommune
- 3) der skabes stærke, varige relationer og netværk
- 4) tilgangen er enkel og kan inspirere andre kommuner, støttet af en håndbog til dem, der ønsker at komme i gang.

Kontaktperson

Jeanne Schlenzig,
Sundhedskonsulent,
Roskilde Kommune

Mail: jeannes@roskilde.dk

Andre indsatser, der kan inspirere:

På de næste sider beskrives syv indsatser, der ligesom de tre finalister, er blevet vurderet højt på bedømmelseskriterierne.

AARHUS KOMMUNE

Aarhus kommune Aktivitetspas til 18+.

I maj 2020 etablerede Aarhus Kommune en forsøgsordning med Aktivitetspas, som giver økonomisk trængte voksne borgere mulighed for at deltage i foreningslivet. Aktivitetspasset, der har en værdi af 1.000 kroner, kan bruges til medlemskontingent i folkeoplysende foreninger i Aarhus. De borgere, der tildeles et Aktivitetspas, er ofte uvante med at komme i en forening. For at sikre foreningstilbud, der matcher behovene hos borgerne, samarbejder kommunen med foreningerne om at etablere lavtærskeltilbud, hvor også borgere med forskellige typer af udfordringer kan deltage, og hvor de føler sig velkomne. Borgerne har desuden mulighed for vejledning og følgeskab til foreningsaktiviteter sammen med en foreningsbrobygger. Aktivitetspasset hjælper borgerne til en aktiv og social hverdag, der fremmer mental og fysisk sundhed, øger livsglæde og samhørighed, og styrker både foreningsliv og lokale fællesskaber.

Kontaktperson:

Anette Søbye Philipsen,
Sundhedsstrategisk konsulent,
Aarhus Kommune
Mail: ans-oph@aarhus.dk

Sønderborg kommune Sundt Samspil med Civilsamfundet

Sønderborg Kommune har igennem flere år opbygget et tæt samarbejde med lokale idrætsforeninger. Dette samarbejde kaldes "Sundt Samspil med Civilsamfundet" og er en central del af kommunens arbejde for at fremme mere lighed i sundhed og øge tilgængeligheden til kultur- og fritidstilbud. I fællesskab med foreningerne har kommunen udviklet idrætstilbud, der er målrettet forskellige grupper inden for socialområdet – særligt voksne med udviklingshandicap og socialt udsatte. Gennem håndholdte brobygningsindsatser, hvor de socialfaglige medarbejdere og idrætsmedarbejderne støtter borgerne, lykkedes det for mange at opnå tilknytning til netop den idrætsaktivitet de drømmer om at gå til. Det kunne f.eks. være som idrætsudøver på et af de 20 forskellige para-idrætshold for voksne med udviklingshæmning, på et af de 3 forskellige OMBOLD-hold for voksne i udsatte positioner eller på et alment idrætshold i en idrætsforening.

Kontaktperson:

Frederik Jensen,
Sundhedspædagogisk konsulent
Sønderborg kommune
Mail: frjn@sonderborg.dk

Thisted Kommune

Hjørring Kommune

Thisted og Hjørring kommune Borgerrettede sundhedskor

I Thisted og Hjørring Kommune har en tværfaglig gruppe udviklet særligt tilrettelagte gruppesangsaktiviteter, der styrker livsglæde, fællesskab, almen trivsel og sundhed blandt borgere, der føler sig udfordret på deres psykiske, fysiske og/eller sociale trivsel. Der kan være tale om borgere, som pga. forskellige barrierer ikke kan deltage i almindelige fritidsaktiviteter og/eller som gerne vil synge, men føler sig udfordret på almindelige kor. Fra forskning ved vi, at det at synge sammen giver deltagerne en oplevelse af at være en del af et fællesskab, og ydermere en del af et kommunikativt fællesskab, da brug af stemmen er en gennemgående aktivitet. I de borgerrettede sundhedskor sker det hele indenfor en tryk, struktureret og forudsigelig ramme, hvilket bidrager til at fastholde en sårbar målgruppe.

Kontaktpersoner:

Bent Fuglsbjerg,
Leder af Sundhed,
Thisted Kommune.
Mail: bfu@thisted.dk

Charlotte Færch Nielsen,
Områdeleder for sundhed,
Hjørring Kommune.
Mail: Charlotte.færch.nielsen@hjoerring.dk

Aabenraa kommune 60+Aktiv

Indsatsen 60+Aktiv skaber, udvikler og understøtter åbne, meningsfulde, sociale og fysiske fællesskaber for borgere over 60 år i Aabenraa Kommune. For borgere over 60 år, kan der være et utal af barrierer for deltagelse i fællesskaber. 60+Aktiv bidrager til at nedbryde barriererne for deltagelse i meningsfulde fællesskaber og sikre gode overgange fra kommunale sundhedstilbud til de mange meningsfulde fællesskaber i civilsamfundet. Det kan konkret dreje sig om at tage den første kontakt til en frivillig eller en forening, fysisk ledsagelse ifm. den første deltagelse i et fællesskab eller blot det at skabe et overblik over muligheder i lokalområdet for den pågældende borger. Efterfølgende følges der op på deltagelsen i et fællesskab. Det sker for at støtte borgeren i at fastholdelse sin motivation for at deltage i fællesskabet. Ligeledes understøtter og samarbejder 60+Aktiv med frivillige og foreninger med udgangspunkt i individuelle interesser og ressourcer for at sikre en bred vifte af fællesskaber for målgruppen. 60+Aktiv drives af to medarbejdere; en fritidskonsulent samt en brobygger.

Kontaktperson:

Christian Schrøder,
sundhedschef
Aabenraa kommune
Mail: csc@aabentraa.dk

Københavns Kommune

Aktive Børn i Forening

Aktive Børn i Forening er en indsats i udvalgte udsatte boligområder i København, der introducerer børn i alderen 3-9 år til en foreningsaktivitet via et længerevarende bevægelsesforløb, mens børnene er i børnehave eller fritidsordning. Mange børn i byens udsatte boligområder er ikke en del af foreningslivet, bevæger sig ikke nok og står udenfor fællesskaber i deres nærområde. Det er vigtigt, at disse børn tidligt introduceres til det lokale foreningsliv og har et aktivt fritidsliv, fordi det styrker deres trivsel, udvikling og fællesskabsfølelse. Foreningerne fungerer desuden også som et samlingspunkt for forældrene. Når familier involveres i deres børns fritidsliv, får de en tættere tilknytning til lokalsamfundet og et stærkere netværk.

Kontaktperson:

Pia Brøgger,
Udviklingskonsulent i Kultur- og Fritidsforvaltningen,
Københavns Kommune
Mail: bg1k@kk.dk

Rudersdal Kommune

Den fælles ukraineindsats i Rudersdal

Da krigen brød ud i Ukraine, stod Rudersdal Kommune over for hurtigt at skulle modtage mange flygtninge. Det krævede et tæt samarbejde mellem forvaltninger, civilsamfund og frivillige i kommunen. En fælles ukraineindsats blev sat i gang for at støtte de mest sårbare flygtninge og sikre hurtig integration via jobcenter, institutioner og lokale foreninger. Frivilligcenter Rudersdal, Dansk Flygtningehjælp og mange private bidrog med psykosocial støtte og jobhjælp. Samlet set er indsatsen lykket med at styrke trivsel, sammenhængskraft og integrationen af flygtninge i lokalsamfundet.

Kontaktperson:

Lene Lilja Petersen,
Områdechef Social Indsats,
Rudersdal Kommune
Mail: llpe@rudersdal.dk

Ringsted
Kommune

Ringsted kommune

IF FRISK – et fritidstilbud med mening

IF FRISK er en idræts- og kulturforening, der har til formål at motivere borgere med psykisk sårbarhed til at dyrke idræt i fællesskab med andre samt tilbyde kulturoplevelser. Foreningen er etableret på initiativ af CBU – Center for social støtte, behandling og udvikling, Ringsted Kommune, og foreningens drift bliver understøttet af kommunen, der fx hjælper med indkøb, ansøgninger om midler hos fonde, støtte til at være tovholdere på aktiviteter og booking af lokaler. Men foreningslivets største bærende kraft er medlemmerne selv, der står for at afholde aktiviteterne. Medlemmerne skaber sammen et levende, rummeligt og åbent foreningsliv, hvor man kan mødes om noget "fælles tredje". Foreningslivet bygger på en fælles præmis om psykisk sårbarhed, og samværet bygger på respekt, støtte og investerende hjælp og accept af hinandens ressourcer og barrierer.

Kontaktperson:

Anja Resen,
Leder af CBU
Mail: anm@ringsted.dk

Siden år 2019 har KL's Sundheds- og Ældreudvalg uddelt KL's Forebyggelsespris, og traditionen tro uddeles prisen igen i år.

Temaet for dette års Forebyggelsespris er indsatser, hvor kommuner samarbejder med civilsamfundet om at styrke de inkluderende fællesskaber for mere trivsel og sammenhængskraft. Prisen lægger i år særlig vægt på initiativer, der lykkes med at inkludere sårbare borgere, som normalt ikke deltager i lokalsamfundets fritids- og kulturfællesskaber. Der kan både være tale om målrettede aktiviteter til fx unge der er udfordret ift. job og uddannelse eller multisyge ældre, men også mere brede og inkluderende tilbud, der kan rumme borgere i en sårbar position. Initiativet må gerne finde sted i kommunale bygninger, men skal være frivilligdrevet.

I dette inspirationskatalog præsenteres 10 udvalgte indsatser, som er blevet indstillet til Forebyggelsesprisen 2025. Dommerpanelet har heraf udvalgt tre finalister, som er beskrevet i større detaljegråd, mens de øvrige syv kort præsenteres. For hver af de 10 indsatser er der angivet en kontaktperson, så interesserede har mulighed for at få yderligere information.

KL's Sundheds- og ældreudvalg vil gerne rette en stor tak til alle kommuner, der har indsendt forslag, men som ikke er med i kataloget. Der er tale om stærke indsatser, som dog enten ikke matchede prisens tema, eller som scorede lavere på et eller flere af bedømmelseskriterierne end de 10 indsatser, der er beskrevet her.

Årets dommerpanel

For at sikre en grundig og alsidig vurdering af de indkomne indstillinger har KL nedsat et dommerpanel med repræsentanter, der tilsammen dækker en bred vifte af relevante faglige og samfundsmæssige perspektiver.

Ved vurderingen af årets indstillinger er der lagt vægt på, hvorvidt indsatsen **a)** styrker borgernes trivsel og den lokale sammenhængskraft, **b)** sker i samarbejde med civilsamfundet, **c)** inkluderer sårbare borgere, **d)** har dokumenteret effekt og **e)** kan tilpasses andre kommuner.

Dommerpanelet bestod i år af:

Hanne Agerbak,
Kontorchef, Ældre og sundhed, KL
– forperson for panelet

Pernille Beckmann,
Borgmester i Greve Kommune og medlem
af KL's sundheds- og ældreudvalg

Karen Nørskov Toke,
Fagdirektør,
Københavns Kommune

Any Krogh Manghezi,
Direktør,
Høje Taastrup Kommune

Morten Hulvej Rod,
Direktør,
Statens Institut for Folkesundhed

Karina Nørby,
Direktør,
Guldborgsund Kommune

Charlotte Bach Thomassen,
Landsformand,
DGI

Rillo Snerup Rud,
Centerchef,
Center for Frivilligt Socialt Arbejde

